

TOVERI

(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workers' Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
Phone: Office 363, Editorial Dep't 832
Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF

Elli Sulkunen, Managing Editor, Sulo Svanen, Alex Sevo, Toivo A. Johnson, A. N. Koskela.

Entered as second-class mail matter July 16, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Vuoden vaihteessa

Kulunut vuosi on ollut Yhdysvaltain kapitalismin "uudelleen rakentamisen" aikakautta. Sota oli järjestyttynyt kapitalismin säännöllistä toimintaa; työväestö liikehti levottomana ja Euroopan suurten taustusten mainingit tuntuivat tänne asti. Vuosi sitten Yhdysvaltain kapitalistit olivat toipuneet ensimmäisestä maailmansodasta, ja hämmingistään, minkä proletariaatin mailmanvallankumouksen alkua Venäjällä oli synnyttänyt. Ei enää houkailtu sopusointu-konferensseista tai epäkohtien laastaroimiskeskeisistä. Kapitalistit olivat löytäneet "mielen tasapainonsa" ja päättävästi ryhtyneet lujittamaan varustuksiaan. Pikku-porvarien sopusointuhyörrystä vapautuneena pääoma oli lujasti asettunut rakentamaan ehdottomasti yliheruuttua.

Yhdysvaltain työväki ei ollut valmistautunut puolustamaan. Hiililakko oli ohjattu tappiolliseksi ja teräslakko murettu väkivaltaisin keinoin. Rautatieliikenne oli levottomia, mutta oli lujasti kytkeytyä veljesliittojensa kahleisiin. Niin sanottuja "lainsuojattomia" lakkoja tosin puhkesi siellä täällä rautatieliikenteen ja pettävien hienelkavien keskuudessa, mutta nämä heikot purkaukset — niin merkityksellisiä kuin ne ovatkin — eivät onnistuneet laajentamaan yhtenäiseksi joukkoliikkeeksi. Ne tukahuttivat hiljoiheen. Pääoma istui lujasti valtaistuimillaan.

Tuntien itsensä täysin turvaksi, pääoma asetti hyökkäyskannalle ja ryhtyi kursailemattomasti tukahuttamaan työväestön edistysmielisimpien aineiden ponnistuksia ja hajottamaan niiden järjestöjä. Erikoisen vainon uhreiksi joutuivat kommunistit, joita kohta vuoden alussa laittomasti vangittiin joutokäntä yllä maan. Noin 4,000 vangittiin. Tutkimatta ja ilman kuulustelua ahdettiin sadottain ihmisiä ahtaisiin karsinoihin kaukuisiksi odottamaan virallisia päätöksiä, ja lain "soveltamista", sillä jonkinlainen lailisuuden leima oli huomiotaherättänee vainolle saatava. Ulkomaalaisia karkotettiin sadottain ja niitä joiden karkottamiseen ei löydetty lain kirjaimen vahvistusta pidätettiin kaukuisimäärä vankiloissa. Ne, jotka olivat maan kansalaisia, joutuivat syytteen eri valtioiden sortolaiten alaisena.

Vanhoin "lailisiin" ammat-

tijärjestöihin ei voitu niin kursailemattomasti suhtautua. Niitä vastaan keksittiin niin sanottu "American plan"-agitaatio, jota parhailaan harjoitetaan ahkerasti. Kaikki suuret tehtiilijain ja liikkeenharjoittajien liitot eri osissa maata ovat liittoutuneet toteuttamaan "American plania", jota vastaan vanhoilliset unionivirkailijat taistelevat vain pintapuolisesti, kykenemättömänä ja haluttomana todelliseen vastarintaan, joka voi syntyä ainoastaan joukkoihin vetoamalla ja niitä järjestämällä. Kaikkialla vanhoillinen unionismi osottaa rappauteisuutta ja avuttomuutta. Kapitalistit toteuttavat avoimenpajan ohjelmaansa tällä hetkellä ilman vastarintaa niin sanottujen "järjestyneiden" taholta, lukuunottamatta itsenäistä Amalgamated Clothing Workers järjestöä, joka muita taloudellisia järjestöjä voimakkaampana ja edistysmielisempänä, on joutunut ensimmäisen rajun hyökkäyksen torjumaan. Liiton taistelun näyttää tällä hetkellä toteuttomalta, sillä lähes 100,000 liiton jäsentä on työttömänä työsuolun takia.

Amerikan työväenliike ei siis näytä valoisalta; se on avuton tällä hetkellä kapitalismin hyökkäyksiä vastaan, mutta nyt ollaankin Amerikan työväenliikkeen murroskaudessa. Pinta näyttää toistaiseksi rauhalliselta, mutta pohjavirtaukset ovat voimakkaasti käynnissä ja ilmaiseksee aikoinaan pinnalle. Amerikan työväestö on heräämässä luokkatietoisuuteen. Porvarillisen kansanvallan harhakuva on häipymässä.

Samalla kun työväenliike Yhdysvalloissa, tässä sodasta vähiten kärsineessä teollisuusmaassa, pintapuolisesti näyttää uinuvaan, tapahtuu Euroopan maiden työväenliikkeessä valtavia muutoksia. Vuoden huomattavin tapahtuma oli Kolmannen Internationalen toinen kongressi Moskovassa, jossa lopullisesti ratkaistiin suhtautuminen keskustapuolueisiin, Saksassa riippumattomiin, Ranskassa Longuetin ja Fauren ryhmään, Amerikassa Sosialistipuolueeseen j. n. e. Nämä ryhmät olivat koskelleet Kolmannen Internationalen tarjoutuen siihen yhtymään joukkojen pakotuksesta, mutta käyttäntö tatesi, että näiden ryhmien johtajat todellisuudessa eivät eronneet oikeistososialidemokraateista suhtautumisessaan köyhälistövallankumoukseen. — Näille horjuville johtajille Kolmannen Internationalen vastasi vallo ratkaisevasti, laatimalla kuuluisat 21 pääsyhtöä. Ne olivat jyrkät ehdot, katkaisten kerta kaikkiaan petolliset kosintayhteykset. Niiden selventävä vaikutus Venäjän vallankumouksen muissa maissa synnyttämässä käsitteiden hämmennyksessä oli suunnaton ja niiden vaikutus tuntui pian. Ne muodostivat koetusken, joka pakotti köyhälistön tekemään ratkaisevan päätöksen. Ne eivät asettaneet mitään vaihtoehtoa, vaan määrätavasti selvästi: joko vallankumouksen puolesta tai sitä vastaan. Suurella enemmistöllä Saksan riippumattomat päättivät hyväksyä ehdot Hallen puoluepäivillä ja samoin nyt viimeksi Ranskan sosialistinen

puolue Toursin kokouksessa. Kaikissa maissa on syntynyt työväenpuolueita, jotka käsittelevät uuden tilanteen. Suomesakin joukot perustivat oman itsenäisen Sosialistisen Työväenliiton, joka nopeasti voittaa Suomen työväenluokan kannatuksen, jättäen herrojen perustaman sosialidemokraattisen puolueen ajalehtimaan herrojen mukana.

Kaikkialla selviää työväenluokan kansainvälinen tehtävä. Kaikkialla virtaavat työläisjoukot yhtenäisesti tätä tehtävää täyttämään. Moskovan hajotus-töitä; huudattavat sosialistiluopiot kuorossa kaikissa maissa, voimattomana nähdessään tämän virtauksen, mikä todellisuudessa on suuremmoin joukkojen kansainvälinen yhtenäistyminen, voimien kokoaminen siitä onnettomasta kaoksesta, mihin Toisen Internationalen petolliset johtajat sen olivat saattaneet.

PROLETARIAATIN KANSAINVÄLINEN LIITTO

Päämaali, johon työläiset ovat seitssemän vuotta pyrkineet, on nyt saavutettu: proletariaatin kansainvälinen liitto on tapahtunut tosiasia. On kulunut jo seitssemän vuotta siitä, kun Marx ja Engels kohottivat voimakkaan so-tahtuutensa: "Kaikkien maiden työläiset, liittykää yhteen". Mutta proletariaatit eivät kyenneet toteuttamaan kansainvälisiä liittojaan, ennenkuin kapitalismin, monopolien, suurrahakkaiden ja imperialismin keskittymisen pakottamalla pakotti heidät siihen.

Tällä haavaa edustaa maailmanproletariaatti — sen etujoukko — virkeitä, tiivistä ja marxilaisen hengen läpitunke-maa joukko. Kaikissa maissa työväenluokka nousee, ryhmittyy Kolmannen Internationalen ja yhtyy saman ohjelman pohjalla. Näemme ihmeeksemme, että maissa, jotka ovat vähimminkin alttiita marxilaisuuden vaikutukselle, kuten Ranskassa, Englannissa, Skotlannissa ja Irlannissa, että näissäkin maissa on ryhdytty avoimesti harjoittamaan marxilaista propagandaa, jota kuunnellaan, joka heittää vastakaikua ja joka kiehtoo laajoja kansanjoukkoja. Tässä propagandassa tuodaan aina esiin sama ajatus: neuvostojen on oltava aseina kapitalis-mia vastaan ja muodostettava hallinnan rakentamiseksi. Ja todellakin: poliittisessa taistelussa ja vallankumouksessa syntyy kaikkialla uusi yhteys. Ja tämä yhteys ei ole minkään hetkellisen valonvälkähdys, ei minkään tilapäisesti tuikahtavan säkenen synnyttämä, koska vallankumous jatkuu alati. Niin tämä yhteys kuin vallankumouskin varttuivat, muodostuivat uudeelleen ja syvenyivät joko maassa yhä enemmän ja enemmän. Kumpakin pitävät vireillä uusi-maailmanmuutusta, jonka jymä-nä kuuluu jo täysyydestä. Niitä lujittaa uusi Kansain Liitto, joka ei ole osittain olevansa mitään muuta kuin maailman imperialismin uusin muoto. Tämä liitto ei tähän mennessä ole

edustanut ketään muuta kuin kaikkien maiden kapitalisteja, saksalaisetkin niihin luettuina, ollen sen johdosta englantilais-amerikalainen imperialismin. Ja sekin on vuorostaan tullut yhdeksi niistä tekijöistä, jotka ovat jouduttaneet kaikkien maiden proletariatin yhtenäistymistä.

Kaikki nämä kestävät syytakaavat vallankumouksen edelleen jatkumisen ja pakottavat työläiset liittymään yhä tiiviimmin ja tiiviimmin yhteen.

Venäjä, se synnytti vallankumouksen, ja venäläiset toverimme ne myöskin niittivät ikuisen kunnian keksimällä poliittisen ohjelman, tien ja keinot kapitalismin hävittämiseksi, onnistumalla hävittää vanhan yhteiskuntajärjestyksen ja taistelemalla voitokkaasti kaikkia vihollisia vastaan. Venäläisten antama esimerkki on ikeikävää. Mutta he eivät voittaneet, ellei heidän takanaan olisi ollut mahtava apurmeija — köyhäin talonpoikain joukot.

Saksa oli ensimmäinen puhtaasti kapitalistinen maa, jossa julistettiin vallankumous. Mutta sen pysyttämiseksi käytävissä taistelussa seisoivat työväenluokka yksinään. Saksalaisten toverien ansioksi on yhtäkaikkin merkittävä, että he hyväksyivät taistelun ja osoittivat esimerkillään maiden työläisten on käytävä Heidän taistelunsa on ollut suora merkityksestä myös sikäli, että se osoittaa, ettei köyhälistö voi voittaa, ellei se ole kansainvälinen. Muut euroopalaiset maat, Italia, Englanti, Ranska, rientävät tietä, minkä saksalaisten koe on viittanut.

Todellinen köyhälistöliike yhä karttuu ja laajenee kaikkialla Euroopassa ja Amerikassa. Niinkuin valamerellä, on silläkin tosin vuoksesta ja luoteensa, mutta se paissu kuitenkin lakkaamatta ja saavuttaa enemminkin taikka myöhemmin ratkaisevan voiton.

Proletariaatin kansainvälinen liitto on tapahtunut tosiasia. Eivät ole Saksan työläiset taistelleet eivätkä edelleen taistelevat hukkua tämän asian puolesta. Turhan vuoksi eivät ole kuolleet verrattomasti toverimme Karl Liebknecht ja Rosa Luxemburg ja niin monet muut, joita emme edes tunne nimeltä. Näemme jo yhden kiistämättömän tuloksen heidän uhreistaan: proletariaatin kansainvälisen liiton. Ja siitä seuraa toisia, mutta toistaiseksi on se tärkein ja kaikkein saavutuksemme, koska suurten kansanjoukkojen internationale on välttämättömän tarpeellinen, mutta samalla myös täysin riittävä sosialismin lopullisen voiton ehto. — H. Gorter.

Kuinka onnettomia ovatkaan tässä elämässä rikkaat — ja kuoleman jälkeen eivät he edes pääse taivaaseen! "Hel-pompi on kamelin kulkea neulansilmän läpi kuin rikkaan päästä taivaan valtakuntaan". — Tämä jumalallisen kommunistin sana on hirvittävä anathema, kirous, ja on todistuksena hänen katkerasta vihasaan Jerusa-lemin pörssiä ja pörssiatieliä kohtaan. — Heinrich Heine.

SUOMEN JA NEUVOSTO- VENÄJÄN RAUHA

Tartossa tehty rauhansopimus on eduskunnassa hyväksytty, s. t. s. sotarosvojen ja am-mattivapausretkuiden kultainen aika näyttää loppuneen.

Ensimmäinen rauhansopimus, minkä Suomen "oikeusvaltion" edustajat tekivät, on tehty porvarien ja sosialidemokraattien vihaamisen Venäjän neuvostohallituksen edustajain kanssa. Samat valtyrhat, jotka vielä vuosi takaperin eivät tahtoneet kuulla puhuttavan rauhansopimuksesta Venäjän Sosialistisen federatiivisen neuvostohallituksen kanssa, ovat nyt sen lopullisesti tehneet — ainakin paperilla ja rauhanyö-täin ääressä.

Valkoiset ainekset, socialidemokraatteja myöten, haaveilivat Suur-Suomea heikolta näyttävään Neuvosto-Venäjän kustannuksella, käyttäen aseina toiset kiväjä, toiset Wilsonin pykälää. Heidän sotahuutonsa: "Suomi suureksi ja Viena vapaaksi" ei saanut kannatusta kuin nimeliseksi rajantakaisten "heimokansojen" keskuudessa.

Saadaksen Aunuksen-Karjalan ja Petsamon valtansa alle, laitoivat he kiihkeän propagandansa liikkeelle kenraali Man-nerheimin vahvistusta sen sanoilla: "ennen en pane miekkaa tuppeen ennenkuin heikotkansat ovat vapautetut". A-nastuspyyntöä naimioivat por-varit itsenäisyysliikkeellä. Aun-kuselle, Kauko-Karjalalle ja Inkerille syöttivät he kansallisuusha. Houkuttelivat rajantakaisia kapinomaan vehnäle-vällä ja Amerikan silavalla. Suomessa sai perustella kaiken-karvaisia, muutaman hengen hoitokunta, jotka sitten pääte-livät kokonaisten heimojen puolesta, vaikka heidän takanaan ei ollut muuta kuin halkojappareja, kulakkiaine ja muutamia in-toilijoita. Aseellisten retkui-den muodostaminen Suomen ra-jojen sisäpuolella kuului päivä-järjestykseen.

Kaikkien tähän puuhaan vieti-lä porvaristoa Suomen rajojen ulkopuolella olevat suuret luon-nonrikkaukset ja Suur-Suomi-hulluus.

Syy, miksi Suomenkin porva-risto tuli rauhaarakastavaksi, on siinä, että se paljon toivottu ja odotettu Neuvostohallituksen aseilla kukistaminen osoittautui mahdottomaksi. Toiset Kiinan-muuriin muodostetut puskuri-valtiot, Viro, Läti ja Liettua, olivat jo murtuneet järjestetystä saartoetuksesta. Yhtenä pää-syynä oli kapitalistien voittoma-himo kiiltävää ja kilise-vän perään. Mitä myöhemmäksi rauhantehtävä uhkasi jäädä, sitä huonommat saalistamiset mahdollisuudet olisi Suomen ka-pitalisteilla ollut. Vielä vaikutti pelko Neuvosto-Venäjän voittamisesta, sillä sitä mukaan kuin Venäjän asema parani, sitä mukaan he olisivat voineet pakottaa Suomen porvarit huon-nompiin rauhannehtoihin.

Neuvosto-Venäjän rauhanha-lu otottautui useita kertoja, sil-lä heidän säännölliset sotajouk-konsa eivät kulkeet kertaa-kan järjestyneinä joukkoina Suomen puolelle, vaan tyytyi-vät siihen, että karkoittivat nou-sujen toimeenpanijain sekä pe-

Polan kanssa tehty rauha

J. Marhlevski.

Jos suuria tapauksia katsoo pinta-puolisesti, voisi luulla että Venäjä kärsi sotilaallisen tappion ja on sol-mannassa väkivalloin sille sanellun rauhan, ja että kapitalistinen Puola olisi saanut loistavan voiton. Mutta vallankumouksellisen kasvamisen kannalta katsoen on asiansa toinen.

Puolan hallituksen työnsivät sotaan Lännen imperialistiset kapitalistit, mutta plan Puolan porvaristo innos-tui sodan "leikkien" ja kävi sitä o-maksi edukseen. Alkuvuosi oli vi-ha vallankumouksellista vastaan, "bolshhevistien tartunnan" pelko. Toi-selta puolen oli Puolan porvaristolla täysi syy toivota kapitalistisen Venä-jän ylösnousemista, sillä Puolan teol-lisuus on noussut ja vahvistunut ta-loudellisesti liitos Venäjän kansa-sa, jossa oli sen parhaasta markkinat ja josta se sai raaka-aineensa. Puola siltä liitosta saama etuisuuska-tietenkin rajoittaisi Venäjän pysymis-nen proletariaatista kapitalistivastai-se-na valtiona, mutta ne uudistivat jos onnistuttaisiin tuhoamaan vihattu työväenliittout. Sitäpaitsi omistaa Puolan ylimystö valtavia suurtaloja Ukrainassa ja Valko-Venäjällä, joten sen edut vaativat yksityisomistuksen palauttamista ja maan riistämistä ta-lonpojilta. Intelligenssin taas, joka Puolan valtion syntysiekkoon yhtey-dessä sai varsin vaikuttavan asemän harraasta voitoista idässä, se kun ra-jojen laajetessa ja Puolan alaisissa puskurivaltioissa saa uusia virkoja ja "paikkoja". Ja vallasta riitelevän puolueitten edut vaativat sotatilan ylläpitämistä. Pilsudskin, hallituksen pään ja ylikomentajan, kopla nojaa liittolaissäätyyn ja rauhan solmiami-nen horjuttaa sen valtaa; perki-taantumuskansallisen Dmowskin ja K:nin joukko pelkää, että rauhan tulua työläiset ja talonpojat tempaa-vat vallan taantumushallituksen kysä-tyksiä. Kaikkien tähän katsoen olivat rauhan esteet varsin suuret.

Alun alkaen oli selvää, että vain ratkaiseva tappio voi saada Puolan porvariston järkeänsä ja selvittää sen sotahumalan. Ja se kärsi sen tappion. Puola-Armeijan eteneminen Varsovan muurin edustalle iski siihen terveel-lisen kauhistuksen ja painosti sitä rauhaan, vaikka Puola-Armeijan menestys katkesi ja se peräytyi saatuaan vasta-iskun. Tässä ei ole asiaa tutkia, mikä oli syytä tähän tap-

puoleen: mieltipiteet siitä menevät hy-vin hajalleen. Mutta me toemme, että tämä keskeytynyt eteneminen pakotti Puolan porvariston rauhaan. Mitä Puola on saanut tällä hetkellä? Työläiset ja talonpojat vaativat rauhaa ja pikkuporvaristo on väsy-nyt sotaseikkailuun. Nämä selkät pakottavat hallituksen tekemään rau-haan Ranskan painostuksesta ja siellä-päin uhkaavasta vaarasta huolimatta. Neuvostohallitus on tarjoutunut tekemään rauhan myöntämällä laajoja alueita, joissa ei asu puolalaisia (ni-lä on näillä alueilla vain 10 pros.).

Tuo näytöllä suurella Puolan hyväksy-tä tulevalta menetykseltä. Mutta asia-lisesti eivät nämä alueet lisää Puolan porvarishallituksen voimaa, vaan sen heikotusta. Joka tuntee niiden valtiollisia oloja, tietää että Puola ei koskaan kykene niillä sulattamaan itseänsä. Niistä tulee sen "Iraanin kysymys": valkovenäläiset talonpojat eivät koskaan sovi puolalaisen suur-tilanherrain kanssa, ja kun nämä työllennetään pois, murtuu puolalaisen vaikutuksen perusta näillä sen itä-sillä rajamilla. Valkovenäläiset talon-pojat ovat yhtä ja toista kokeneet sitten neuvostovalloituksen; niiden on täytynyt luopua passiivisuudestaan. Eivät ne ole vallankumouksel-lisia proletariaatissa merkityksellisiä, mutta päättäväisiä ja kumouksellise-tikkin ne tulevat vastustamaan vanha-järjestelmän palauttamista.

Jo nyt voimistuu vallankumouksellisuus Puolassa. Mutta kun Puola saa lii-sää alueita, joista johtuu suuria y-l-teuksunnallisia ja kansallispoliittisia vaikeuksia, käy hallituksen asema sielämättömäksi. Siksi voi Neuvos-tohallitus aivan tyynesti ja hyvällä omallatunolla tehdä rauhan, sillä Puola ei nykyisellään voi uudistaa sotaa. Ranskan siltä tarkottavat yri-tykset kohtaavat eri kerrosten puolelta voimakasta vastarintaa. Täten on kuitenkin saavutettu se tulos, jo-hon Venäjä pyrki hyökkäämällä Var-sovaa kohti, — rauhanteke.

Millainen käänne voi sitten lähiläi-koita tapahtua Puolan asioissa? Vai-keaa varmaasti vastata. Mutta on tä-si syy odottaa, että työväenliike taas voimistuu. Puola-Armeijan edetessä Puolan alueella ilmenee tähän viitta-avia tosiasioita. Teollisuus- ja maata-loustyöväki alun pitien esintyivät vallankumouksellisen vallan puolella, ja talonpojatkin, jotka kovin kärsivät sodasta, oppivat vallankumouksellisen lyhyen aikana, passiivisuudestaan huolimatta, kuinka heidän on valvot-tava etujaan aatelis-"shljahtaan" nä-hden.

Puolan kommunistisen puolueen velvollisuus on nyt käyttää hyväk-si kaikkia niitä mahdollisuuksia, jotka rauha avaa. Neuvostovalloin-pyrittäminen Puolaan Puola-Armei-jan voiton seurauksena olisi työntä-nyt valtavasti eteenpäin vallanku-mouksellista Eurooppaa. Kun sitä tu-losta ei saavutettu, niin siirryimme nähtävästi vähemmän myrskyisän vallankumouksellisuuden aikaan. Ra-ha antaa Neuvosto-Venäjälle tilaisuus-den vahvistua samalla vallankumu-ksellistaan porvarillista Puola.

("Kommunistinen Internationale")

— Kansan alamaisuus on hal-litusvallan perustus. Kun kan-sa kiirvoittaa orjameleensä, kun se nousee kaikkensa majesteetti-suudessaan, silloin ei hallitus ole enää suuri, viisas eikä mah-tava. — William Goodwin.

Oletko hankkinut To-verille uuden tilauksen tällä viikolla?

Allekirjottaneen luona kävi lähetyk-siä vastaan. Hän selitti, että Mas-san alue tulee häntä rankaisemaan, jos hän on puhunut palturia ja pol-keineet päätöksistä. Hän oikein le-velli, kuinka hän tulee sitten otta-maan selkäänsä aluekorkotusta, jos vaan katsoo hänen olleen väärässä. Saman tuihuvan selkäsauvan laskuu-hän sitte puheli paljo muutakin sel-laista, josta Massan aluekorkonkeu-la ja hänellä tulevaisuudessa tulee syntymään mielenkiintoista ja hänel-le itselleen epämiellyttävää keskustelua. Siispä hän ikäänkuin nautti si-lä, että vastaisen selkäsauvan las-kuun saa näinkin paljon suutaan soittaa.

Suomenkin, joka on sitten viime näkemän kasvattanut ministerimä-nen pukiparran itselleen, selitti huolestuneena, kuinka osastolla ja aluekorkotuksella ei ole oikeutta edes keskustella sellaisesta asiasta kuin sosialistipuolueesta eroamisesta. Se on sellainen kysymys hänen mielestään. Tekevät rikoksen, jos tekevät ehdotuksia puolueesta eroamisesta. Niin tervastusti olemme sidosot hä-nen kirjojeensa mukaan Amerikan so-sialistipuolueeseen. Kohtalomme on synkkä, jos sellaisesta keskustelem-me.

Mäkelä käytti lyhyen puhevuoron, jossa tatesi, että periaatteelliset eri-mielisyydet ovat kaiken pohjalla, ja ettei sitä saata kieltää.

Ja sinäpä taisi ollaikin ensimmäisen eli joulupäivän asiat, joista sai ko-koon tämän hyökkäyksen. Varsinaises-sa kokouksellisuudessa on tarkempia tietoja kokouksesta.

Edustajakokouksesta

Suomalaisen järjestön edustajakou-kous alkoi tänä vuona myrskyi-morkeksessa. Varsinaisen kokous kyl-läkin ei ollut sen merkittävämpi kuin ennenkään, mutta sitä nava-kampia olivat tavalliset tupakkakes-kustelut, jotka ennen kokousta syn-tyivät milloin missäkin nurkassa. Oli-han paljon kaikenlaisia asioita joita piti miekohtaisesti keskustella. Italaiset vetäytyivät jo Waukega-nin saavuttamasta eri vaimuun; tupa-kansavain joukkoon, ikäänkuin mie-tiskelemään sitä erilaista asemaa, jossa he nyt olivat, järjestön edel-liseen kokoukseen verrattuna. Onhan asema erilainen. Paljon on tapahtu-nut sitte viime kokouksen. Kä-sitteet selvinneet. Joukot menevät vasemmalle. Muutamat johtajat oi-kealle. Siinäähän riitakysymyksen varsinaisen ydin sittenkin on. Ja sitä ei enää yritetäkään salata ni-den taholta, joka viime kokouksen aikana valheellisesti vetivät Kolman-nen Internationalen lippua kalen-laiten asoitellen suojaksi.

Kokouksen puheenjohtajiksi asetetiin toverit Boman ja Miller. Miller on Ohion alueen edustaja, peltimyl-läri.

Kokouksessa herätti eräänlaista su-run se, kun Mooses Hähl ja Syrjälä, nykyisen suuntatilan kekselijämmät henkilöt toiselta puolelta eivät ol-leet saapuneet kokoukseen.

Ilmaantunut "vastalausekin" asian johdosta. Siinä vastalauseentekijä huomautti siitä vähingosta, minkä Mooseksen poissaolaminen synnyttää, kokoukselta kun täten katosi se hu-vi, minkä Mooses tuo mukanaan — numerotauluineen ja muine taistelu-välineineen.

Toimeenpanevan komitean arvoste-lu vasta sai kielenkannat kirpo-maan.

Annala lähti ensin tuleen. Tekey-tyen viattomaksi hän kysyi, onko Massan aluekorkous esittynyt mitään lausuntoa toimeenpanevan komitean toiminnasta toimintavuoden ajalta. (Annala nimittäin oman alueensa e-dustajana ei tiennyt, että hänen a-lueensa aluekorkous oli jotain sellai-sa lausuntoa antanut.)

Syy tähän "tietämättömyyteen" selvisi hyvin pian.

Mainittu aluekorkouksen laatimas-sa arvostelussa, joka koski toimeen-panevaa komiteaa, lausuttiin nimitt-kin tyytyväisyys, jopa se ihan u-kuil tyytyväisyys, paitsi, että Rai-vaajan suhteen siinä oli lause, joka kuului: ".....on liian hellävaroen suh-tauduttu Raivaajan toimintaan."

Oli siis hyvin ymmärrettävää, mik-si Annala osotti niin suurta tietä-mättömyyttä. Jos siinä olisi lausut-tu joku tuomion sana Toverista ja Työmiehestä, niin Annalanakaan ei olisi tarvinnut osottaa tietämättö-myyttä.

Sen "Mustan terrorin" luettuaan oli toimeenpanevan komitean piti-mättömyyttä. Jos siinä olisi lausut-tu joku tuomion sana Toverista ja Työmiehestä, niin Annalanakaan ei olisi tarvinnut osottaa tietämättö-myyttä.

Sen "Mustan terrorin" luettuaan oli toimeenpanevan komitean piti-mättömyyttä. Jos siinä olisi lausut-tu joku tuomion sana Toverista ja Työmiehestä, niin Annalanakaan ei olisi tarvinnut osottaa tietämättö-myyttä.

kirjotus kävi liian voimakkaasti Rai-vaajan ja sen oikeistolaisen tun-teille. Ennusteli, että "Musta ter-rori" tulee kuumaaksi Haloselle, uh-kauk, joka sai Halosen makeasti hy-myilemään, mitä liekin sen johdosta ajatellut. Tulta ja tulikiveä An-nalan suusta uhoosi. Toheisa Kirjo-tus siis.

Annalan mielestä myöskin Työmie-hen kielellä on ollut sellaista, että toimeenpanevan komitean olisi senkin takia pitänyt tarttua vitsaan ja piestä pitimistä.

— Millaista se kieli sitten on ol-lut? kysyi Joku.

— Sikamaista, vastasi Annala, het-ken mietittyään.

— Xlä helkuttissa, selosti toinen, se on ollut proletariaatin kieltä ja sitä me ymmärrämme.

Sitten rupesti hän kuvailemaan, kuinka kaunisti, heillä sanoja käyt-täen Suomen työväenlehdet ratkai-sevat riitojaan, kuinka siellä ei sanota poliisiturkkijaksi ja muuksi sellaisek-si.

Melkein kohtalon irvää oli, että kun Annala oli lopettanut puheen-vuoronsa, kokoukselle saapui Wi-lin osaston — siis Annalan aluee-seen kuuluvan osaston — Kirjelmä, jossa jyrkästi vaadittiin, että jos ne, jotka ovat edustavinaan heiti, kun ensin ovelta ovelle käymällä oli saatu äänen enemmistö, jos nä-mä pukarit lähtevät pois kokouksesta tai puhuvat Massan aluejärjestö-kokouksessa tehtyjä päätöksiä vas-taan, niin edustajakokous ei saa maksaa niiden matkakuluja eikä an-taa niille ruokarabaa, vaan ovat ne

yksityisiä henkilöitä, jotka saavat tulla toimeen omalla kassallaan.

Tämä kirjelmä näkyi saavan An-nalan pään painumaan muutamaa nukumaa alemmaksi. Kirjelmän sävy osotti, että wiltonilaiset tulevat ka-tsoomaan Annala silmänvalkauksilla syyttä, että heidän avustuksensa mukaan Annala pelaa jotain vilunk-kia ja puhuu jotain selästä, jonka puhumiseen kansa ei ole hänelle oi-keutta antanut.

Kansa, joka on viisas, ikäänkuin uhkaukseksi, puristi suolistuksesta. E-rikoisen hellät eivät siis aluejärjes-tön osastoja ja Annalan ja muiden hänen kaltaistensa suhteet ole. Lei-pä pois jos tuhmaksi rupeat!

Miller piti tohekkain rippisaarnan Annalalle. Hän selitti, kuinka An-nala, pihrishteerinä ollessaan, oli käynyt heitä oikein kädestä pitäen neuvomassa, kuinka kaikki järjes-tön päätöksiä on noudatettava ja kuinka ennen kaikkea ja edustaja-kokouksen päätöksiä on noudatetta-va. Kuitenkin hän täällä kokouk-sessa ei puhunut sanaakaan Massan aluekorkouksen päätösten puolesta, vaikka velvollisuutensa olisi ollut tehdä se, vaan on sen sijaan puhu-nut oimään, halveksien edustettavi-ensa mieltipiteitä. Hän kutsui sel-laista menettelyä alhaiseksi.